

הפּוּתַח שַׁעַר לְדוֹפְקֵי בַתְּשׁוּבָה

מורנו הרב יצחק מרדכי הכהן רובין שליט"א

דרשה לנעילה - יום הכיפורים תשע"ח

אפשרות להתוודות. ולכן אדם הראשון בחר להגיד את הוידוי הזה במזמור, כיון שיש בתשובה חסד עצום ועל כך מגיע לומר אותה בלשון של שירה ומזמור.

עזרה למה תישן

מראש חדש אלול מתחילים ימי הרחמים אבל יום הכיפורים הוא היום שבו נפתח חלון התשובה, גם מי שאיחר יש לו הזדמנות ביום הכיפורים. טבעם של רוב בני אדם לדחות ולדחות כל מה שיכולים בפרט ענייני חרטה ווידוי, רב החובל אומר ליונה הנביא עזרה למה תישן, הספינה נטרפת בלב ים ואילו יונה הנביא יושן, הוא לא סתם יושן, רב בחובל צריך להקיץ אותו ולומר לו "קום קרא לאלוקיך".

רבי יחזקאל סרנא זצ"ל עמד על לשונו של רבנו יונה בשערי תשובה [שער א' ג'] ולא ימצא איחור התשובה זולתי בעמי הארץ אשר הם ישנים שוכבים, ולא ישיבו אל לבבם ולא דעת ותבונה להם למהר להימלט על נפשם, ויש מהם נדחים מעל ה' ברך הוא, לא יאמינו לעונש החטא לא יאמינו כי יבולע להם.

ישנים שוכבים

מהי הלשון "ישנים שוכבים" שהוא כמין כפילות, וביאר שישנם ג' סוגי שינה, יש העולה לאוטובוס ועומד צפוף בין האנשים ובידו אחת מחזיק את הידית לבל יפול אך מרוב עייפותו נרדם בעמידה, ונענוע קל הוא מתעורר, ויש מי שיושב על מושבו באוטובוס ונרדם שהגם שיושן יותר בעומק מחברו העומד, מ"מ מתעורר הוא בקלות, אבל יש מי שהוא עייף ביותר שחזר משבוע עבודה מפרך והוא תופס את המושב באחורי הארוך ויושן ושוכב שגם כאשר האוטובוס מגיע ליעדו צריך הנהג להעירו.

ישנים שוכבים - זו הגדרה למי שישן שינה עמוקה ביותר, וכאן בא רב החובל ואומר עזרה למה תישן קום קרא לאלוקיך.

הנה הגיע השעה אף מי שכל הארבעים יום ישן אבל כעת בעת נעילת שער זה הזמן להתעורר ולומר טוב להודות לה' ולזמר בשמך עליון. להודות ולהתוודות ולבקש גמר חתימה טובה.

ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון התיבה אשר עשה [בראשית ח' ו'], ובתיקו"ז תיקון ו' ויהי מקץ ארבעים יום דא יום הכיפורים, ובהגר"א שם דף כ"ג ע"א ויפתח את חלון התיבה היינו שביום הכיפורים נפתח חלון התשובה, הפותח שער לדופקי בתשובה.

אותם ארבעים יום שמתחילים מראש חדש אלול ומסתיימים ביום הכיפורים, ימים שעם ישראל דופק על דלתי התשובה, וביום הכיפורים מגיעה העת שבה הקב"ה פותח את השערים. וביותר בזמן נעילת שער, וכמו שאנו מתחננים פתח לנו שער בעת נעילת שער.

מה היא אותה פתיחת שער מיוחדת שיש ביום הכיפורים, החסד שעשה ענו הקב"ה שאדם יכול לשוב בתשובה ולפתוח דף חדש בחשבונו של בורא עולם, בנוהג שבעולם שאדם חוטא למלך ב"ז אין לו כפרה, אבל מלך מלכי המלכים נתן הזדמנות של פתיחת שער.

מזמור שיר ליום השבת

מזמור שיש ליום השבת זהו שיר שאמרו אדם הראשון, כדאיתא במדרש - ויצא קין מלפני ה', מהיכן יצא, רבי חמא בשם רבי חנינא בר רבי יצחק אמר יצא שמח, פגע בו אדם הראשון א"ל מה נעשה בדינך, א"ל עשיתי תשובה ונתפשרתי, התחיל אדם הראשון מטפח על פניו, אמר כך היא כחה של תשובה ואני לא הייתי יודע מיד עמד אדם הראשון ואמר [תהלים צ"ב] מזמור שיר ליום השבת וגו', א"ר לוי המזמור הזה אדה"ר אמרו ונשתכח מדורו ובא משה וחדשו על שמו מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה' וגו'.

עוד איתא בפרקי דרבי אליעזר - טוב להודות לה', אמר אדם הראשון ממני ילמדו כל הדורות שכל מי שהוא משורר ומזמור לשם עליון ומודה פשעיו בבית דין ועוזב ניצל מדינה של גיהנם, שנאמר טוב להודות לה', להגיד בבקר חסדך, אמר אדם הראשון כל באי העולם הזה שהוא דומה ללילה וכל באי העולם הבא שהוא דומה לבקר יגידו אמונתו וחסדו של הקב"ה שעשה עמי והצילני מדינה של גיהנם, שני להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות.

נמצא שטוב "להודות" ביאורו טוב "להתוודות" ההודאה הגדולה לבורא עולם היא שיש לנו